

Dictamen en relació amb la consulta formulada pel una Administració pública sobre la possibilitat de gravar les entrevistes que realitzen els equips tècnics competents a famílies i infants o adolescents, durant el procés de valoració de desemparament

Es presenta davant l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades un escrit d'una Administració pública (en endavant, l'Administració) en què es demana el parer de l'Autoritat en relació amb la possibilitat de gravar les entrevistes que es realitzen amb les persones afectades, durant el procés de valoració de situacions de desemparament d'infants i adolescents.

En la consulta s'adjunta un quadre explicatiu en el que s'identifiquen els tipus d'expedients i de tràmits en relació amb els quals l'Administració estudia la possibilitat d'enregistrar les entrevistes, i les persones la imatge i la veu de les quals quedaria enregistrada.

També es formula consulta sobre els requisits de consentiment necessaris als efectes d'enregistrar les entrevistes esmentades, així com sobre l'articulació de l'accés a aquests enregistraments.

Analitzada la petició i la documentació que l'acompanya, i vista la normativa vigent aplicable i l'informe de l'Assessoria Jurídica, es dictamina el següent.

I

(...)

II

En la consulta s'exposa que la Llei 14/2010, de 27 de maig, dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència (LDOIA), determina el procediment que ha de dur a terme la DGAIA, com a organisme competent en matèria de protecció de la infància i l'adolescència de Catalunya, per resoldre la situació de desemparament d'un infant o adolescent. En concret, l'article 106 disposa el següent:

*"1. En el moment que es té coneixement que un infant o adolescent es pot trobar en situació de desemparament, **el departament competent en matèria de protecció dels menors deseparats ha d'incoar l'expedient de desemparament.** (...).*

2. La incoació s'ha de notificar als progenitors o als titulars de la tutela o de la guarda de l'infant o l'adolescent, i se'ls ha d'informar del dret que tenen de comparèixer en el procediment, aportar informes o altres elements de prova, o efectuar les al·legacions que considerin procedents.

*3. **Per a la resolució del procediment els equips tècnics competents han d'evacuar un informe amb caràcter preceptiu.** A aquests efectes, tenen el caràcter d'equips tècnics els serveis especialitzats d'atenció als infants i als adolescents, i els altres que es determinin reglamentàriament.*

(...)"

Segons la consulta, els equips tècnics competents per a l'elaboració d'aquests informes són:

-Els Equips d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (EAIA), que en situacions de desemparament han d'elaborar l'informe de proposta i elevar-lo a la DGAIA, en aquells supòsits en què s'ha pogut valorar la situació de l'infant o adolescent i els seus pares, tutors o guardadors, abans de separar-lo del nucli familiar. Els EAIA fan la seva intervenció a dependències de l'Ajuntament, del Consell Comarcal o de la DGAIA.

- Els Equips Tècnics dels Centres d'Acolliment (ETCA), que analitzen la situació del menor des del centre on ha estat ingressat aquest. En aquests casos el menor ingressa en un centre per motius d'urgència, de manera que no s'ha pogut realitzar l'estudi mentre l'infant es trobava en el nucli familiar.

- Els Equips de Valoració del Maltractament Infantil (EVAMI), que tenen la funció d'assessorar, valorar i informar dels casos de maltractament o sospita de maltractament detectats en l'àmbit sanitari. En funció de la valoració del cas, es pot determinar la retenció hospitalària o l'ingrés en un centre d'acolliment. S'afegeix que els EVAMI fan la seva intervenció en el centre hospitalari, el domicili familiar, o en dependències de la DGAIA.

La consulta afegeix que els informes de desemparament (article 106.3 LDOIA) han de contenir l'estudi i anàlisi de la problemàtica dels progenitors, tutors o titulars de la guarda, amb indicació de les causes que fan que aquestes persones hagin de ser privades de la guarda de l'infant o adolescent, i que en aquests informes es tracta informació de diversa naturalesa de les persones que formen part de l'àmbit familiar del menor.

La consulta explica que els equips tècnics competents realitzen les entrevistes als pares, tutors i guardadors de l'infant o adolescent, a familiars, al propi infant o adolescent i, si escau, a terceres persones que poden aportar informació. La consulta afegeix que els tipus d'informacions que es recullen en aquestes entrevistes són, principalment, dades personals, familiars, socials, de salut, educatives, penals, laborals, econòmiques, o d'altres que puguin ser rellevants per a la valoració del cas.

Segons la consulta, actualment els equips tècnics transcriuen les entrevistes, però aquestes anotacions (que formen part de l'expedient tècnic del professional) no es lliuren a les persones entrevistades, ja que no formen part de l'expedient administratiu de l'infant. S'explica que l'informe final es lliura a la DGAIA i passa a formar part de l'expedient, al que tenen accés els pares o els titulars de la tutela o la guarda, en el tràmit corresponent d'audiència i vista de l'expedient (article 106.5 LDOIA). La consulta afegeix que l'article 10.d) de la Llei 12/2007, de l'11 d'octubre, de Serveis socials (LSS), relatiu al dret de les persones afectades a rebre informació en l'àmbit dels serveis socials, preveu que el dret d'accés a l'expedient no inclou l'accés a les anotacions que els professionals fan en l'expedient.

Pel que fa a la possibilitat d'enregistrar les entrevistes, la consulta té en compte l'especial afectació que aquest enregistrament podria tenir per a la intimitat i la pròpia imatge de les persones afectades (article 18.1 de la Constitució). La consulta també es refereix al tractament de la imatge dels professionals que realitzen les entrevistes.

La consulta també es refereix a la possibilitat d'accés a les dades enregistrades (imatge i veu) de les persones afectades, en el cas que quedin incorporades a l'expedient de protecció de l'infant o adolescent, per part de les diferents persones relacionades amb l'expedient.

Situada la consulta en aquests termes, des de la perspectiva de la protecció de dades, cal fer les següents consideracions.

III

Segons l'article 105.1 de la LDOIA, es consideren desemparats els infants o els adolescents que es troben en una situació de fet en què els manquen els elements bàsics per al desenvolupament integral de la personalitat, sempre que per a llur protecció efectiva calgui aplicar una mesura que impliqui la separació del nucli familiar. L'article 105.2 de la LDOIA enumera les situacions de desemparament, entre les quals es troben l'abandonament, els maltractaments físics o psíquics, els abusos sexuals, el trastorn o l'alteració psíquica o la drogodependència dels progenitors o titulars de la tutela, la inducció a la mendicitat o la violència masclista, o qualsevol altra situació de desatenció o negligència que atempti contra la integritat física o psíquica de l'infant o adolescent.

Des del moment que es té coneixement que un infant o adolescent es pot trobar en situació de desemparament, cal incoar un expedient de desemparament (article 106.1 LDOIA). Val a dir que el procediment de desemparament també es pot iniciar després d'haver-se declarat preventivament el desemparament, en els termes de l'article 110.3 de la LDOIA.

Segons la consulta, també concorre la necessitat d'evacuar un informe preceptiu en cas de l'adopció de les mesures de protecció dels infants i adolescents desemparats, previstes a l'article 120 de la LDOIA. L'article 121 de la LDOIA disposa que l'adopció de qualsevol mesura de protecció s'ha de fer mitjançant resolució motivada i notificada d'acord amb el que estableix l'article 108 i que, llevat dels supòsits d'adopció de mesures cautelars, s'ha de complir el procediment determinat legalment. La remissió al procediment de l'article 106 de la LDOIA, portaria a haver d'evacuar l'esmentat informe preceptiu en aquest cas.

En el marc de les previsions de la LDOIA respecte l'evacuació de l'informe preceptiu esmentat, cal fer les següents consideracions, des de la perspectiva de la protecció de dades.

La Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal (LOPD) té com a objecte *"garantir i protegir, pel que fa al tractament de les dades personals, les llibertats públiques i els drets fonamentals de les persones físiques, i especialment del seu honor i la seva intimitat personal i familiar"* (article 1).

L'LOPD estén el seu àmbit de protecció a les dades de caràcter personal, enteses com *"qualsevol informació referent a persones físiques identificades o identificables"* (article 3.a). Segons concreta l'article 5.1.f) del Reial decret 1720/2007, de 21 de desembre, que aprova el Reglament que desplega la LOPD (RLOPD), les dades de caràcter personal són *"qualsevol informació numèrica, alfabètica, gràfica, fotogràfica, acústica o de qualsevol altre tipus que concerneix persones físiques identificades o identificables."*

Segons l'article 3.c) de l'LOPD, constitueix un tractament de dades personals *"les operacions i els procediments tècnics de caràcter automatitzat o no, que permetin recollir, gravar, conservar, elaborar, modificar, bloquejar i cancel·lar, així com les cessions de dades que derivin de comunicacions, consultes, interconnexions i transferències."*

La realització d'entrevistes amb el menor o amb persones del seu entorn familiar i, concretament, la captació de la imatge i la veu d'aquestes persones, suposa un tractament de dades que s'ha de sotmetre als principis i garanties de l'LOPD.

L'article 6.1 de l'LOPD, disposa que el tractament de les dades personals requereix el consentiment inequívoc de l'afectat, llevat que la llei disposi una altra cosa. Entre d'altres, no cal el consentiment quan les dades de caràcter personal es recullen per a l'exercici de les funcions pròpies de les administracions públiques en l'àmbit de les seves competències (article 6.2 LOPD).

A això cal afegir que, segons l'article 7.3 de l'LOPD, les dades personals que facin referència a l'origen racial, a la salut i a la vida sexual només poden ser recollides, tractades i cedides quan, per raons d'interès general, així ho disposi una llei o l'afectat hi consenti expressament.

Com ha posat de manifest aquesta Autoritat, entre d'altres, en el Dictamen 1/2009, que es pot consultar al web: www.apd.cat, l'administració pública competent en matèria de protecció de menors en situació de desemparament, en concret, els equips tècnics competents, han de poder accedir a aquella informació personal que sigui pertinent, incloent la de persones de l'entorn familiar del menor, si aquesta informació pot tenir rellevància en la situació del menor i en les mesures a prendre per a la seva protecció. En els procediments de desemparament, els equips tècnics competents per avaluar les circumstàncies del menor i del seu entorn familiar hauran de tenir accés a determinada informació personal del menor i de terceres persones, als efectes d'emetre els informes que preveu la LDOIA.

Segons disposa l'article 106.4 de la LDOIA, els equips tècnics, en llur intervenció durant el procés d'estudi i avaluació, han d'escoltar l'adolescent, i l'infant si té prou coneixement, i també les persones que tinguin la potestat parental, tutelar o la guarda, sempre que sigui possible. En el cas de l'infant o adolescent que es troba en una situació de possible desemparament, l'article 11 del Decret 2/1997, de 7 de gener, pel qual s'aprova el Reglament de protecció dels menors desemparats i de l'adopció, disposa el següent:

"Els equips tècnics, en la seva intervenció durant el procés d'estudi i avaluació, han d'escoltar el menor de més de dotze anys i els qui tinguin la pàtria potestat o guarda del menor, sempre que sigui possible. També han d'escoltar el menor de menys de dotze anys si té prou coneixement.

Els equips tècnics podran sol·licitar informació a altres persones que puguin aportar dades sobre la situació del menor i de la seva família o guardadors.

(...)"

Els progenitors o els titulars de la tutela o de la guarda estan obligats a comparèixer a la seu administrativa a la qual se'ls convoqui. Segons disposa el règim sancionador previst a la LDOIA, l'incompliment per part dels progenitors, tutors o guardadors de l'infant o adolescent, durant la tramitació d'un expedient de desemparament, de l'obligació establerta per l'article 106.4 de comparèixer a la seu administrativa a la qual se'ls convoqui, constitueix infracció lleu. La incompareixença pot constituir infracció greu o molt greu, en els termes previstos a la LDOIA (articles 157.h); 158.q) i 159 LDOIA, respectivament).

Als efectes d'aquest dictamen, és clar que els equips tècnics competents estan habilitats per realitzar una sèrie d'entrevistes amb el menor, els pares o tutors, o amb d'altres persones de l'entorn del menor, que els han de permetre elaborar l'informe preceptiu de l'article 106.3 de la LDOIA, ateses les previsions de la normativa legal referida a la protecció dels menors.

En el curs d'aquestes entrevistes els equips tècnics recolliran i tractaran dades especialment sensibles. Tenint en compte que un dels principis que fonamenten l'actuació de l'Administració pública en matèria de protecció de menors és la protecció

de l'interès superior d'aquests menors (article 5 LDOIA), cal concloure que el tractament de dades sensibles en el context de les entrevistes objecte de consulta respon a raons d'interès general i que, per tant, és un tractament habilitat als efectes de l'article 7.3 de l'LOPD, citat.

IV

Partint de la concurrència d'habilitació legal suficient per tal que els equips tècnics competents realitzin les entrevistes i tractin les dades personals obtingudes, incloent informació sensible, cal entendre que l'enregistrament de les dites entrevistes resulta igualment habilitat, ja que l'enregistrament de la imatge i la veu de les persones entrevistades permetrà als equips tècnics disposar d'un suport audiovisual per fer una transcripció adequada i fidel de les entrevistes, amb la finalitat d'elaborar l'informe preceptiu de l'article 106.3 de la LDOIA, en els termes exposats en la consulta.

Per la informació aportada en la consulta, la finalitat d'enregistrar les entrevistes consisteix en tenir un suport audiovisual de l'entrevista que permeti una transcripció més fidedigna d'aquesta, i així aportar major seguretat als afectats i als professionals, en el sentit que, si escau, es pugui contrastar que l'informe preceptiu (article 106.3 de la LDOIA) recull adequadament les qüestions que s'hagin pogut tractar en l'entrevista.

Cal fer notar que el quadre explicatiu que s'adjunta a la consulta, exposa que es fan entrevistes durant tot el procés d'estudi i valoració de la situació de desemparament o de proposta de mesures; quan els pares demanen que es revisi el desemparament per canvi de circumstàncies; quan els pares o familiars demanen un règim de visites; o quan els equips fan el seguiment sobre la situació familiar, entre d'altres. El quadre explicatiu afegeix que *"en qualsevol moment de la intervenció"* els familiars poden demanar una entrevista i que, si és necessari, al llarg del procés s'utilitza la tècnica de l'entrevista *"per resoldre qualsevol incident"*.

Sembla que, sens perjudici de les entrevistes requerides per a l'evacuació de l'informe preceptiu per a la resolució del procediment de desemparament (al que es refereix l'article 106.3 LDOIA), els equips poden realitzar altres entrevistes per valorar un canvi en les circumstàncies familiars, o per atendre peticions de les persones afectades. En definitiva, al llarg del procés de desemparament o tutela d'un menor, que podria durar anys, poden produir-se entrevistes de seguiment, en les quals es poden tractar qüestions de major o menor rellevància.

Per la informació aportada, es dedueix que hi ha entrevistes que són necessàries per tal de permetre als equips tècnics competents elaborar l'informe preceptiu de l'article 106.3 de la LDOIA, i d'altres entrevistes que es fan amb posterioritat a l'elaboració del dit informe, per tal de fer-ne un seguiment. En qualsevol cas, no sembla que totes les entrevistes de seguiment hagin de formar part o modificar substancialment l'informe preceptiu de l'article 106.3 de la LDOIA.

Atès que la pròpia consulta vincula la finalitat d'enregistrar les entrevistes amb l'informe preceptiu de l'article 106.3 de la LDOIA, cal fer avinent que, pel que fa a entrevistes de seguiment o que no tenen relació amb l'emissió de l'informe preceptiu de l'article 106.3 de la LDOIA, la necessitat d'enregistrar-les no sembla prou justificada, als efectes de la finalitat exposada.

Així, caldria entendre, d'entrada, que l'habilitació de l'enregistrament es refereix a aquelles entrevistes necessàries per a emetre l'informe preceptiu de l'article 106.3 de la LDOIA.

Per tant, l'enregistrament de la imatge i la veu de les persones entrevistades, amb la finalitat de permetre als equips tècnics fer una transcripció adequada de les entrevistes necessàries per a emetre l'informe de l'article 106.3 de la LDOIA, forma part del tractament habilitat de dades personals de les persones afectades per procediments de desemparament, en els termes dels articles 6 i 7 de l'LOPD.

Això, sens perjudici que en determinats casos, i en base a l'interès superior del menor (article 5 LDOIA), es justifiqui l'enregistrament d'altres entrevistes més enllà de les estrictament necessàries per a l'informe preceptiu de l'article 106.3 de la LDOIA.

V

El tractament de dades de les persones que es sotmeten a una entrevista amb els equips tècnics competents, amb la finalitat que aquests puguin emetre l'informe preceptiu previst a l'article 106.3 de la LDOIA, ha de complir amb tots els principis i obligacions de l'LOPD, entre d'altres, amb el deure d'informació.

La normativa de protecció de dades exigeix que s'informi els afectats, de manera expressa, precisa i inequívoca, que es produirà el tractament de les dades, en els termes que concreta l'article 5 de l'LOPD.

Així, en el moment de produir-se i d'enregistrar l'entrevista, caldrà facilitar a les persones afectades informació concreta i entenedora sobre la finalitat de l'enregistrament, a la que s'ha fet esment.

En relació amb el compliment del deure d'informació als menors, cal tenir en compte que, segons disposa l'article 13.3 del RLOPD, quan el tractament de dades es refereix als menors d'edat, la informació que se'ls adreça s'ha d'expressar en un llenguatge que els sigui fàcilment comprensible.

En línia amb aquesta previsió, l'article 117.1 de la LDOIA disposa que:

“L'infant que té prou coneixement i l'adolescent han d'ésser informats pel departament competent en matèria de protecció dels infants i els adolescents sobre llur situació personal, les mesures adoptades i les actuacions que cal seguir, llur duració i contingut, de quins són llurs drets i dels òrgans i institucions a què es poden adreçar per a defensar llurs drets. Aquesta informació ha d'ésser comprensible, adequada a llurs condicions i contínua durant tot el procés d'intervenció. Tanmateix, l'infant o l'adolescent té dret a participar en el procés d'estudi de la seva situació i en l'elaboració de la proposta de mesura, si les condicions d'edat o de maduresa ho fan possible.”

Tenint en compte aquestes previsions, en relació amb els menors de 14 anys, caldrà informar els pares, tutors o responsables legals, sobre l'enregistrament de l'entrevista i la finalitat d'aquest enregistrament. En el cas de menors majors de 14 anys, caldrà facilitar-los directament la informació.

Com ha fet avinent aquesta Autoritat en ocasions anteriors, el correcte compliment del deure d'informació ha de permetre als afectats l'exercici dels drets ARCO (drets d'accés, rectificació, cancel·lació i oposició), l'exercici dels quals constitueix el fonament de l'autodeterminació informativa.

Les persones entrevistades en el curs de procediments de desemparament han d'estar en disposició de poder exercir els drets ARCO, i la DGAIA, com a responsable del tractament de les dades (article 3.d) de la LOPD), els ha d'assegurar la possibilitat d'exercir aquests drets. Això requereix que el responsable informi adequadament sobre l'exercici dels drets ARCO a través de la “clàusula informativa”, en els termes de l'article 5 de la LOPD, citat.

Singularment, convé fer recordatori del dret d'oposició (article 6.4 LOPD):

“En els casos en què no sigui necessari el consentiment de l'afectat per al tractament de les dades de caràcter personal, i sempre que una llei no disposi el contrari, aquest pot oposar-se al seu tractament quan hi hagi motius fonamentats i legítims relatius a una situació personal concreta. En aquest supòsit, el responsable del fitxer ha d'excloure del tractament les dades relatives a l'afectat.”

Sobre el dret d'oposició, l'article 34 del RLOPD, concreta que:

“El dret d'oposició és el dret de l'afectat per tal que no es porti a terme el tractament de les seves dades de caràcter personal o se cessi en aquest tractament en els supòsits següents:

*a) Quan no sigui necessari el seu consentiment per al tractament, a conseqüència que hi hagi un motiu legítim i fundat, referit a la seva situació personal concreta, que ho justifiqui, sempre que una llei no disposi el contrari.
(...).”*

En el context dels procediments de desemparament, i en relació amb determinades persones entrevistades, poden concórrer circumstàncies en base a les quals l'enregistrament de l'entrevista podria ser contraproduent per a aquesta persona, atesa la seva situació concreta, tenint en compte les relacions, sovint conflictives, que poden existir entre el menor i les persones del seu àmbit familiar.

Precisament perquè la realització de l'entrevista i, en particular, el seu enregistrament, no requereix el consentiment de l'afectat, aquest ha de ser informat adequadament sobre el dret d'oposició, de manera que pugui al·legar motivadament aquestes circumstàncies o motius pels quals l'enregistrament no s'hauria de produir.

En qualsevol cas, el motiu que pugui al·legar l'afectat ha d'estar fonamentat, i s'ha de referir a la seva situació personal concreta. En la sol·licitud que presenti l'afectat s'hauran de fer constar aquests motius, i el responsable del tractament haurà de valorar aquesta sol·licitud i, si escau, s'haurà de realitzar l'entrevista sense enregistrar-la. En cas que el responsable denegui aquesta possibilitat, cal recordar que la denegació del dret d'oposició també s'ha de fer de forma motivada, és a dir, caldrà explicar a l'afectat els motius pels quals es denega la seva petició de no enregistrar l'entrevista (articles 34 i 35 del RLOPD).

En definitiva, en el cas que ens ocupa és especialment rellevant que s'informi als afectats, de manera entenedora i prèvia a la realització i enregistrament de l'entrevista, sobre la possibilitat que tenen d'oposar-se al dit enregistrament, i sobre la manera com poden articular l'exercici del dret d'oposició, sens perjudici que també se'ls informi de la resta d'extrems en base al que disposa l'article 5 de l'LOPD.

VI

Sens perjudici de l'habilitació legal existent per a enregistrar les entrevistes realitzades en procediments de desemparament, amb la finalitat de permetre als equips tècnics una transcripció acurada d'aquestes entrevistes de cara a emetre els informes preceptius (article 106.3 LDOIA), la legitimitat del tractament de la imatge i la veu de les persones entrevistades exigeix una ponderació prèvia, des de la perspectiva del principi de qualitat als efectes de determinar si aquest enregistrament pot ser desproporcionat, en alguns casos.

Segons disposa l'article 4 de l'LOPD:

“1. Les dades de caràcter personal només es poden recollir per ser tractades, així com sotmetre-les a aquest tractament, quan siguin adequades, pertinents i no excessives en relació amb l'àmbit i les finalitats determinades, explícites i legítimes per a les quals s'han obtingut.

(...)”.

Com apunta la pròpia consulta, durant les entrevistes poden sorgir episodis de la vida i confessions íntimes de les persones, així com sentiments i moments d'especial nerviosisme o afectació que normalment no queden recollits als informes, ja que aquests són una conclusió o relat neutre de les qüestions tractades en l'entrevista.

En atenció a les circumstàncies que envolten els procediments de desemparament (article 105 LDOIA), val a dir que, probablement, la recollida i el tractament de dades personals sensibles (article 7 LOPD) es produirà en tots els casos, independentment que l'entrevista sigui o no enregistrada.

Dit això, el tractament de la imatge i de la veu de les persones afectades podria suposar una afectació afegida per a determinats drets fonamentals de les persones afectades, principalment, els drets a la intimitat personal i familiar i a la pròpia imatge (article 18.1 de la Constitució) i, en definitiva, una afectació per a la dignitat de les persones que es sotmeten a una entrevista.

Per tant, la ponderació respecte la conveniència d'enregistrar la imatge i la veu de les persones afectades, especialment dels menors, atesa l'especial sensibilitat de la informació que es tractarà en les entrevistes i el context en el que es produeix l'entrevista, ha de ser especialment acurada i rigorosa per tal de minimitzar l'afectació pels drets dels afectats.

Com ha posat de manifest la jurisprudència en reiterades ocasions, el tractament d'imatges de persones físiques en moments d'especial aflicció o de patiment físic o mental, pot suposar una ingerència desproporcionada per aquests drets (a tall d'exemple, la STEDH de 28 de gener de 2003 –cas Peck-). En relació amb el tractament de les imatges dels menors d'edat, la jurisprudència reitera que cal aplicar una especial cura per evitar aquestes ingerències (STEDH de 15 de gener 2009, -cas Reklos and Davourlis-, i SSTC 127/2003, i 158/2009, entre d'altres). Aquesta cura ha de ser més estricta, encara, si les imatges es prenen en moment o situacions especialment delicades, com pot ser el cas, a tall d'exemple, d'imatges d'un menor preses en un centre hospitalari.

A continuació es fa referència concreta a dos dels supòsits recollits al quadre explicatiu que s'adjunta, en la mesura que l'enregistrament d'imatges i veus en aquests supòsits podria resultar especialment intrusiu pels drets fonamentals dels afectats:

a) Les visites supervisades que es produeixen entre els infants i els pares o altres familiars, suposen una especial afectació per la intimitat de les persones implicades. Aquestes visites són, per naturalesa, de caràcter familiar i íntim. A més, el fet que aquestes visites hagin de ser supervisades per professionals pot ser degut a l'existència d'antecedents de maltractament o violència en l'entorn familiar del menor, o a d'altres circumstàncies especialment conflictives i penoses per a les persones implicades.

Cal tenir en compte també que la captació i l'enregistrament de la veu de les persones afectades, juntament amb l'enregistrament de la seva imatge, comportaria l'enregistrament de converses privades i íntimes, cosa que podria suposar una ingerència desproporcionada en la privacitat d'aquestes persones, atesa la naturalesa íntima pròpia de les trobades entre els menors i els seus familiars, que es duen a terme en aquestes visites supervisades.

A més, les visites supervisades poden dur-se a terme, segons el quadre explicatiu que s'adjunta a la consulta, en espais físics especialment habilitats i destinats per a aquests tipus de visites entre els infants i els seus familiars, per la qual cosa, la captació d'imatges i de converses en aquests espais, podria resultar especialment intrusiva per als drets d'aquestes persones.

En determinats casos pot resultar necessari l'enregistrament de les visites supervisades, ja sigui per motius de seguretat de les persones afectades, per circumstàncies concretes del cas, o per aplicació del principi de protecció de l'interès superior del menor (article 5 LDOIA), entre d'altres.

Ara bé, quan no concorrin motius específics que puguin justificar l'enregistrament d'aquestes visites, l'enregistrament podria resultar desproporcionat, des de la perspectiva del principi de qualitat, per la qual cosa convindria evitar-lo.

b) També cal referir-se a l'enregistrament d'entrevistes en relació amb els **maltractaments infantils detectats en l'àmbit sanitari**, a què fa referència el quadre explicatiu, citat. Segons la informació de què es disposa, aquestes entrevistes poden produir-se en el domicili dels pares, tutors o guardadors, en dependències de la DGAIA o en el mateix centre on es troba ingressat el menor.

En principi, es pot suposar que les entrevistes només es produiran en el centre hospitalari on s'atén al menor en casos en què això sigui necessari, per motius d'urgència. Partint d'aquesta premissa, des de la perspectiva del principi de qualitat, l'enregistrament de les entrevistes en aquests casos ha de ser excepcional, atesa l'especial afectació pels drets fonamentals del menor, en els termes apuntats en aquest dictamen, especialment, en relació amb el dret a la intimitat i a la pròpia imatge, i amb la dignitat del propi menor afectat.

Tenint en compte l'afectació pels drets del menor de l'enregistrament d'imatges en casos de maltractament infantil detectats en l'àmbit sanitari, aquest enregistrament, especialment de la imatge del menor, podria resultar desproporcionat, als efectes de la finalitat pretesa i del principi de qualitat.

En conseqüència, sens perjudici que els equips tècnics competents hagin de deixar constància escrita, en l'expedient del menor, de la seva situació i circumstàncies, quan es consideri necessari realitzar l'entrevista en el propi centre hospitalari, es recomana que es valori la possibilitat d'enregistrar, només, la veu del menor afectat (a fi i efecte de transcriure adequadament l'entrevista), sense enregistrar la seva imatge.

VII

La consulta planteja el possible tractament de la imatge i la veu dels professionals que intervenen en l'entrevista, ja que actualment no es recull la seva intervenció en suport audiovisual.

El fet que s'enregistrin determinades entrevistes en el context que ens ocupa, comportaria la captació de les imatges i veu dels professionals que formen part dels equips tècnics competents i, per tant, el tractament de les seves dades personals.

Tenint en compte la finalitat pretesa per l'enregistrament d'entrevistes, a la que ja ens hem referit, no resulta contrari a les previsions de la normativa de protecció de dades que es capti la imatge i la veu dels professionals que participen en l'entrevista, doncs la seva identitat i altres dades personals d'aquests professionals ja han de quedar igualment reflectides en els corresponents informes.

En aquest sentit, cal referir-se a l'article 35.b) de la mateixa LRJPAC, segons el qual els ciutadans tenen dret a *"identificar les autoritats i el personal al servei de les administracions públiques sota la responsabilitat dels quals es tramitin els procediments"*.

A més, caldria considerar que, a diferència de les persones afectades (el menor, els progenitors, o d'altres persones de l'entorn familiar del menor), l'enregistrament de la imatge i la veu dels tècnics i professionals que realitzen l'entrevista no comporta una afectació o intromissió per a la seva intimitat o d'altres drets, que pugui fonamentar una limitació per al tractament d'aquestes dades, des de la perspectiva dels principis de qualitat o de finalitat.

Per tot això, no resulta problemàtic, des de la perspectiva de la protecció de dades, la captació i el tractament de la imatge o la veu dels professionals que realitzen l'entrevista, la identitat dels quals ja és coneguda per les persones entrevistades, en els termes previstos a la normativa.

VIII

La consulta planteja diferents supòsits d'accés a les dades enregistrades (imatge i veu), que s'analitzen a continuació.

Supòsit a): La consulta es refereix al dret d'accés de l'interessat a les seves pròpies dades, en els termes previstos a l'article 15 de l'LOPD, segons el qual:

"1. L'interessat té dret a sol·licitar i obtenir gratuïtament informació de les seves dades de caràcter personal sotmeses a tractament, l'origen de les dades i les comunicacions efectuades o que es prevegin fer.

2. La informació es pot obtenir mitjançant la mera consulta de les dades per mitjà de la visualització, o la indicació de les dades que són objecte de tractament mitjançant escrit, còpia, telecòpia o fotocòpia, certificada o no, en forma llegible i intel·ligible, sense utilitzar claus o codis que requereixin l'ús de dispositius mecànics específics.

(...)".

Com apunta la consulta, el dret d'accés, com la resta de drets que configura la normativa de protecció de dades, drets de rectificació, de cancel·lació i d'oposició (drets ARCO), té caràcter personalíssim, i només els pot exercir el propi afectat, en els termes de l'article 23 del RLOPD.

Als efectes que ens ocupen, l'exercici del dret d'accés d'una persona, la imatge i la veu de la qual s'hagi pogut registrar a arrel d'una entrevista realitzada en un procediment de desemparament, ha de comportar l'accés a les pròpies dades, és a dir, a la imatge i la veu de la persona que exercita el dret d'accés. Així, mitjançant aquest dret, la persona titular de la imatge i de la veu enregistrades en l'entrevista, podria sol·licitar al responsable (article 3.d) LOPD) l'accés a les dites imatges o veus, i també podria sol·licitar-ne una còpia.

Supòsit b): La consulta planteja si els pares, els titulars de la tutela o de la guarda, poden tenir accés a la gravació de les entrevistes que es facin a terceres persones alienes a ells, i còpia de les mateixes, en virtut del dret a vista i a obtenir còpia de l'expedient, tenint en compte el que disposa l'article 106.5 de la LDOIA, segons el qual:

"Un cop s'hagi elaborat l'informe proposta pels equips tècnics i s'hagin practicat les altres actuacions acordades, si s'escau, d'ofici o a instància de part, s'ha de donar audiència i

vista de l'expedient en un termini de deu dies als progenitors, o als titulars de la tutela o de la guarda, tenint molta cura que no accedeixin a documents o dades que afectin la intimitat de les persones o siguin reservats o confidencials.”

Segons la consulta, aquestes persones (pares o titulars de la tutela o de la guarda) no podrien tenir accés a la gravació de les entrevistes, en base a la protecció del dret a la intimitat i a les previsions de la Llei 12/2007, d'11 d'octubre, de Serveis Socials (LSS), segons la qual els professionals i les entitats que gestionen serveis socials han d'orientar llur activitat de manera que es garanteixi especialment la dignitat de les persones, llur benestar i el respecte a llur autonomia i intimitat (article 8.2 LSS).

D'entrada, atès que la consulta es refereix al tràmit d'audiència i vista de l'expedient, per tant, a un tràmit corresponent a un procediment administratiu obert, resulta aplicable la normativa general que regula el règim d'accés als expedients administratius, és a dir, la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú (LRJPAC), que desenvolupa el mandat constitucional de l'article 105.b) de la Constitució, relatiu a l'accés dels ciutadans als arxius i registres administratius.

L'article 35.a), de la LRJPAC regula l'accés dels ciutadans als expedients administratius en tràmit, en els termes següents:

“Els ciutadans, en les relacions amb les administracions públiques, tenen els drets següents:

*“a) A conèixer, en qualsevol moment, l'estat de la tramitació dels procediments en els quals tenen la condició de **persones interessades, i a obtenir còpies dels documents que contenen.**”*

El reconeixement del dret dels ciutadans a accedir a un expedient administratiu en base a l'article 35 de la LRJPAC es refereix als procediments administratius oberts o que s'estiguin substanciant en el moment de sol·licitar l'accés a la informació i està condicionat al fet que la persona que vol accedir a l'expedient tingui la condició de persona interessada, en els termes de l'article 31 de la LRJPAC, segons el qual:

“1. Se consideran interesados en el procedimiento administrativo:

a) Quienes lo promuevan como titulares de derechos o intereses legítimos individuales o colectivos.

b) Los que, sin haber iniciado el procedimiento, tengan derechos que puedan resultar afectados por la decisión que en el mismo se adopte.

c) Aquellos cuyos intereses legítimos, individuales o colectivos, puedan resultar afectados por la resolución y se personen en el procedimiento en tanto no haya recaído resolución definitiva.

(...).”

L'article 106.5 de la LDOIA preveu donar audiència, específicament, als progenitors o a les persones titulars de la tutela o de la guarda, que probablement seran familiars propers del menor (avis, germans majors d'edat, etc). En principi sembla, doncs, que en els processos de desemparament són aquestes les persones a les que caldria considerar persones interessades als efectes de l'article 35.a) de la LRJPAC, sens perjudici que es pugui atorgar la condició d'interessats, en alguns casos, també a d'altres persones diferents d'aquestes.

Per tant, cal analitzar la possibilitat d'accés d'aquestes persones que, com a interessades, tenen dret d'audiència i vista de l'expedient, a les entrevistes fetes – i enregistrades- a d'altres persones (el propi menor, d'altres familiars, o terceres persones entrevistades en el curs del procediment de desemparament del menor).

En relació amb l'aplicació de l'article 35.a) de la LRJPAC al cas que ens ocupa, la consulta remet a la Instrucció 1/2013, de 18 d'abril, per la qual es regula el tràmit d'audiència i vista dels expedients de desamparament i de tutela d'infants i adolescents tramitats per la DGAIA. Segons l'apartat 1.7 d'aquesta Instrucció, l'expedient administratiu del que es doni vista i, arribat el cas, es lliuri còpia, ha de contenir, exclusivament, la documentació que s'indica, entre d'altres, *“l'informe-proposta de l'equip tècnic (EAIA, ETCA, EVAMI), i els seus Annexos de documentació, complets”*.

El dret de les persones interessades a accedir a l'expedient en el corresponent tràmit d'audiència i vista del mateix, en els termes previstos a la normativa (article 35.a) LRJPAC), no implica necessàriament un accés a qualsevol document o dada que s'hagi pogut tractar en el context del procediment de desamparament. En concret, i atenent a les previsions de la normativa legal examinada, el tràmit de vista de l'expedient de desamparament no implica, necessàriament, l'accés al document que recull, en suport audiovisual, una determinada entrevista.

Sens perjudici del règim general d'accés previst a la LRJPAC, cal tenir en compte la normativa sectorial aplicable.

Precisament als efectes de protegir, específicament, el dret a la intimitat de les persones afectades, el propi article 106.5 de la LDOIA, citat, explicita que el tràmit de vista de l'expedient no inclou l'accés a documents o dades que afectin la intimitat de les persones o siguin reservats o confidencials.

En el mateix sentit, l'article 10 de la LSS, que regula el dret a la informació en l'àmbit dels serveis socials, en els següents termes:

“En l'àmbit dels serveis socials totes les persones tenen dret a reclamar i a rebre informació veraç sobre els serveis i, en especial, tenen dret a:

(...)

d) Accedir a llurs expedients individuals, en tot el que no vulneri el dret a la intimitat de terceres persones, i obtenir-ne còpies, d'acord amb el que estableixen les lleis. Aquest dret no inclou, tanmateix, l'accés a les anotacions que el personal professional hagi fet en l'expedient.”

D'entrada, la consulta explica que els equips tècnics transcriuen les entrevistes, però que aquestes “anotacions” -que formen part de l'expedient tècnic del professional-, no es lliuren a les persones entrevistades, ja que no formen part de l'expedient administratiu de l'infant. S'explica que l'informe final es lliura a la DGAIA i passa a formar part de l'expedient, al que tenen accés els pares o els titulars de la tutela o la guarda, en el tràmit corresponent d'audiència i vista de l'expedient (article 106.5 LDOIA). Per la informació aportada en la consulta, sembla que aquesta equipara les gravacions de les entrevistes a les “anotacions” a què fa referència l'article 10.d) de la LSS, en el sentit de considerar exclòs l'accés a l'enregistrament de les entrevistes de terceres persones.

Sobre això, cal fer avinent que aquesta Autoritat ha examinat l'abast de l'exclusió de l'accés a les anotacions dels professionals, prevista a l'article 10.d) de la LSS, en el Dictamen 28/2014, que es pot consultar al web de l'Autoritat. En síntesi, i als efectes que interessin en aquest dictamen, aquesta Autoritat considera que les anotacions a què es refereix l'article 10.d) de la LSS s'han d'entendre referides a impressions no contrastades pel professional dels serveis socials, recordatoris, etc. però no a valoracions sobre aspectes que han de formar part de l'expedient com a element a tenir en compte a l'hora d'emetre un informe o la qualificació de la situació o estat d'una persona, des del punt de vista dels serveis socials. Així, no sembla que en base

a l'article 10.d) de la LSS es pugui equiparar el document audiovisual en què s'enregistra una entrevista, amb les anotacions subjectives d'un professional.

Feta aquesta puntualització, cal partir de la base que, atesa la finalitat de l'enregistrament de les entrevistes (donar una major seguretat a les famílies respecte la recollida adequada, en l'informe, de les qüestions tractades en les entrevistes), el dret d'una persona interessada a contrastar el contingut de l'informe preceptiu, citat, podria requerir l'accés, no només a la seva pròpia entrevista enregistrada en suport audiovisual, sinó també, si escau, a les entrevistes enregistrades d'altres persones (el propi menor, altres familiars, o terceres persones relacionades amb el cas).

Per exemple, per tal que els pares o responsables del menor, com a persones interessades, puguin contrastar la validesa de la informació continguda en l'informe en base al qual s'hauran pres una sèrie de mesures respecte el menor, aquests poden haver d'accedir a l'entrevista que els equips competents han realitzat al menor.

Per tant, d'entrada, caldria donar accés a les persones que tenen la condició d'interessades en el tràmit de vista de l'expedient (article 106.3 LDOIA), en concret, a les entrevistes enregistrades que s'hagin pogut fer a terceres persones, sempre que això sigui necessari per a donar compliment a la finalitat pretesa.

Ara bé, el propi article 106.5 de la LDOIA estableix limitacions a aquest dret d'accés.

En primer lloc, caldrà denegar l'accés per part de les persones interessades a *"documents o dades que afectin la intimitat de les persones"*.

Com s'ha fet avinent en aquest dictamen, hi ha determinats supòsits en què el dret a la intimitat de les persones entrevistades o de terceres persones, especialment, del propi menor, pot veure's afectat. Tenint en compte les consideracions que ja s'han fet, en aquells supòsits en què la intimitat de la persona entrevistada o de terceres persones es vegi especialment afectada, el sol·licitant no hauria de tenir-hi accés.

En segon lloc, l'article 106.5 de la LDOIA també explicita que s'haurà de denegar l'accés a documents o dades *"que siguin reservats o confidencials"*.

Tenint en compte aquesta previsió, per exemple, caldrà denegar l'accés sol·licitat per persones interessades a les gravacions de les entrevistes fetes a terceres persones que tinguin la condició de denunciants.

En aquest sentit, la pròpia LDOIA disposa que cal preservar la confidencialitat sobre la persona que denuncia una situació de risc d'un menor, com ha fet avinent aquesta Autoritat en el Dictamen 16/2014, que citem a títol il·lustratiu. En concret, segons disposa l'article 100 de la LDOIA:

"1. Els ciutadans que tenen coneixement de la situació de risc o desemparament en què es troba un infant o adolescent tenen el deure de comunicar-ho als serveis socials bàsics, especialitzats o del departament competent en matèria de protecció dels infants i els adolescents, al més aviat possible, perquè en tinguin coneixement.

*2. L'Administració ha de garantir la confidencialitat de la identitat de la persona que porta a terme la comunicació a què fa referència l'apartat 1.
(...)"*

Per tant, en base a l'article 106.5, en connexió amb l'article 100, ambdós de la LDOIA, caldria denegar l'accés sol·licitat per part dels pares o titulars de la guarda o la tutela, a les entrevistes enregistrades que s'hagin dut a terme amb terceres persones que tinguin la condició de denunciants. Això, sense descartar que puguin concórrer altres supòsits en base als quals s'hagi de considerar l'entrevista enregistrada com un

document reservat o confidencial o que afecti la intimitat de les persones entrevistades o de terceres persones i que, en conseqüència, sigui igualment necessari denegar l'accés a l'entrevista.

Supòsit c): La consulta es refereix a l'article 117.3 de la LDOIA, segons el qual:

“Assolida la majoria d'edat, la persona interessada té dret a accedir al seu expedient i a conèixer les dades sobre els seus orígens i parents biològics. Amb aquesta finalitat, l'òrgan competent en matèria de protecció dels infants i els adolescents ha d'iniciar un procediment confidencial de mediació, previ a la revelació dels possibles parents biològics, en el marc del qual, tant la persona interessada com les persones afectades han d'ésser informades de les circumstàncies familiars i socials respectives, i de l'actitud manifestada per l'altra part amb relació a la possible trobada.”

La consulta planteja si la persona que ha estat tutelada, una vegada arriba a la majoria d'edat, pot tenir accés a la gravació de les entrevistes que es facin als progenitors, titulars de la tutela o la guarda, o a d'altres familiars, i obtenir-ne una còpia, “en virtut d'aquest dret d'accés i el dret a obtenir-ne còpia regulat a l'article 15 de la LOPD”.

Vistes les consideracions fetes respecte l'exercici del dret d'accés (article 15 de la LOPD), convindria recordar que la persona que ha estat tutelada podria accedir, en exercici d'aquest dret personalíssim, a les seves pròpies dades, així com a determinades dades personals d'altres persones físiques.

Als efectes que interessin en aquest informe, cal entendre que el dret d'accés de la persona interessada a les pròpies dades, quan s'assoleix la majoria d'edat en els termes de l'article 117.3 LDOIA, pot incloure l'accés a la identitat dels progenitors biològics i d'altres parents biològics o a determinada informació vinculada als orígens biològics d'aquesta persona, en els termes previstos a la normativa, com ha fet avinent aquesta Autoritat en l'informe PD 1/2014, relatiu al Projecte de decret del dret a conèixer els orígens biològics.

Per tant, en principi, el dret d'accés del menor al seu expedient, quan accedeix a la majoria d'edat, pot incloure l'accés, entre d'altres, a les entrevistes enregistrades que s'hagin realitzat als progenitors o d'altres familiars durant el procediment de desemparament.

Ara bé, dit això, cal tenir en compte que aquest accés, que es produiria, si escau, quan el menor assoleixi la majoria d'edat, estarà condicionat al fet que les entrevistes enregistrades s'hagin conservat, qüestió a la que ens referirem seguidament.

IX

Segons disposa l'article 4.5 de l'LOPD, les dades de caràcter personal han de ser cancel·lades quan hagin deixat de ser necessàries o pertinents per a la finalitat per a la qual han estat recollides o registrades.

En concret, segons disposa l'article 16.3 de l'LOPD:

“La cancel·lació dóna lloc al bloqueig de les dades, i només s'han de conservar a disposició de les administracions públiques, els jutges i els tribunals, per a l'atenció de les possibles responsabilitats nascudes del tractament, durant el termini de prescripció d'aquestes responsabilitats. Complert aquest termini, s'ha de procedir a la supressió.”

Si ens atenim a la finalitat de l'enregistrament de les entrevistes realitzades en un procediment de desemparament, que ha de permetre donar seguretat a les famílies

sobre les que es duu a terme la intervenció, resulta pertinent conservar els documents audiovisuals en els que s'han enregistrat les entrevistes, d'entrada, als efectes de dirimir possibles discrepàncies respecte l'informe preceptiu, detectades pels afectats en la fase de vista de l'expedient. Més enllà d'aquesta fase, continua essent pertinent la conservació, al menys, mentre es manté la intervenció de l'Administració pública respecte el menor, que pot ser puntual, temporal, o perllongar-se, inclús, fins a la seva majoria d'edat. En qualsevol cas, en principi resultarà pertinent la conservació de les entrevistes enregistrades, com a mínim, fins a la finalització d'eventuals procediments judicials i de les mesures que, en relació amb el menor, s'hagin pogut establir.

Dit, això, des del moment en què no ja concorrin aquestes o d'altres circumstàncies que habilitin la conservació de l'enregistrament de l'entrevista, caldrà procedir a la seva cancel·lació, en els termes previstos a la normativa de protecció de dades (article 4.5 LOPD i article 5.1.b) RLOPD).

També es recorda que, atesa la informació sensible que es tracta en les entrevistes que podrien ser enregistrades, caldrà aplicar a dita informació les corresponents mesures de seguretat de nivell alt (article 9 LOPD i Títol VIII RLOPD).

Finalment, es fa avinent que caldrà assegurar el correcte compliment del deure de secret respecte la informació tractada, en concret, respecte l'enregistrament de les entrevistes, per part dels professionals que formen part dels equips tècnics competents. Així, en atenció a l'article 10 de l'LOPD:

"El responsable del fitxer i els qui intervinguin en qualsevol fase del tractament de les dades de caràcter personal estan obligats al secret professional pel que fa a les dades i al deure de guardar-les, obligacions que subsisteixen fins i tot després de finalitzar les seves relacions amb el titular del fitxer o, si s'escau, amb el seu responsable."

En el mateix sentit, l'article 101.4 de la LDOIA, preveu el deure de secret en els següents termes:

"Qualsevol persona que, prestant o no serveis en el departament competent de l'Administració de la Generalitat, l'Administració local o les institucions col·laboradores, intervingui en els expedients dels infants o els adolescents està obligada a guardar secret de la informació que n'obtingui."

D'acord amb les consideracions fetes en aquest dictamen en relació amb la consulta plantejada, es fan les següents,

Conclusions

1) Pel que fa a l'enregistrament de les entrevistes:

L'enregistrament de la imatge i la veu de les persones entrevistades i dels professionals que fan l'entrevista, amb la finalitat de permetre als equips tècnics fer una transcripció adequada de les entrevistes necessàries per a emetre l'informe preceptiu de l'article 106.3 LDOIA, forma part del tractament habilitat de dades personals de les persones afectades per procediments de desemparament, en els termes dels articles 6 i 7 de l'LOPD.

Pel que fa a l'enregistrament de visites supervisades, i a manca de motius concrets que puguin justificar l'enregistrament, aquest podria resultar desproporcionat, des de la perspectiva del principi de qualitat.

En relació amb els maltractaments infantils detectats en l'àmbit sanitari, quan sigui necessari realitzar l'entrevista en el propi centre hospitalari, convindria valorar la possibilitat d'enregistrar, només, la veu del menor afectat sense enregistrar les imatges del menor, atesa l'afectació pels drets a la intimitat i a la pròpia imatge.

2) Pel que fa a l'accés a les entrevistes enregistrades:

Supòsit a) El dret d'accés (article 15 LOPD) habilita l'accés a les pròpies dades, en concret, a les imatges i veu enregistrades, per part del propi interessat o les persones que el representen.

Supòsit b) Es pot donar accés a les persones que tenen la condició d'interessades en el tràmit de vista de l'expedient (article 106.3 LDOIA), a les entrevistes enregistrades que s'hagin pogut fer a terceres persones, sempre que això sigui necessari per a donar compliment a la finalitat pretesa, i sens perjudici de la denegació d'accés a les dites entrevistes, quan afectin la intimitat de les persones entrevistades o de terceres persones o puguin considerar-se reservades o confidencials (article 106.5 LDOIA).

Supòsit c) El dret d'accés del menor al seu expedient, quan accedeix a la majoria d'edat, pot incloure l'accés, si es conserven, a les entrevistes enregistrades que s'hagin realitzat als progenitors o d'altres familiars durant el procediment de desemparament, en els termes de l'article 117.3 de la LDOIA.

Barcelona, 30 de setembre de 2014